

.....									
	Kod ucznia								
			-			-			
	Dzień		Miesiąc			Rok			
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNIĄ								

**KONKURS Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW
SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP REJONOWY**

Motyw przewodni:
W drodze

Drogi Uczniu,

witaj w II etapie konkursu. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Test liczy 12 stron i zawiera 19 zadań.
- Zadania odnoszą się zarówno do fragmentów, jak i całości czytanych lektur.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem, bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- W przypadku testu wyboru (A, B, C, D) zaznacz prawidłową odpowiedź, stawiając znak **X** na literze poprzedzającej treść wybranej odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem **X** inną odpowiedź.
- Odpowiedzi do pozostałych zadań wpisuj w wyznaczone miejsca w teście.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
- Pracuj samodzielnie.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych do uzyskania:

60 pkt.

Powodzenia!

Tekst I

O Alkinie!
Potężny, najślawniejszy królu w tej krainie!
Zaprawdę pieśń ta serce do głębi przesywa,
I ten pieśniarz cudownie, ni bóg jaki, śpiewa. [...]
Ależ ty chciałeś poznać los mój oplakany.
Czy na to, bym znów płakał nad sobą, tułaczem?
Od czegoż by tu zacząć, a skończyć ci na czym,
Kiedy tyle bied spadło na mnie w tym ucisku?
Więc ci powiem, boś pytał, o moim nazwisku,
By kiedyś, jeśli ujdę dnia zguby ostatniej,
Łączył nas w oddaleniu nawet węzeł bratni:
Jam jest Odys Laertyd, z fortelów mych znany,
U ludzi pod niebiosą prawie wysławiany.
Mieszkam zaś na Itace jasnej – nad nią czołem
Sterczy leśny Neriton¹; liczne wyspy kołem
Obsiadły ją i leżą jedna blisko drugiej,[...]
Nie znam też nic miłszego nad ten kąt ojczysty...
Mogła długo mię trzymać Kalypso, bogini,
W grocie swej, chcąc, bym brał ją, mężem został przy niej.
Mogła ajajska Kirka² przez chytrą i czary
Pod małżeńskie w swym zamku ciągnąć mię kotary.
Lecz gra się nie udała, byłem nieugięty...
Ojczyzna, ojciec, matka – skarb wielki i święty
Takim nawet, co mają włości i dostatki
W obcej ziemi, daleko od ojca i matki.

Homer, *Odyseja*, ks. IX, Wydawnictwo GREG, Kraków 2003, s. 100.

¹ Neriton – łańcuch wysokich gór na Itace, w północnej części wyspy.

² ajajska Kirka – nimfa z wyspy Ajaja, baśniowej krainy leżącej w Kolchidzie nad Morzem Czarnym.

Zadanie 1. (0-4)

Sporządź notatkę encyklopedyczną hasła: **Odyseusz**, uwzględniając co najmniej sześć różnych informacji wynikających z **tekstu I**.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0-1)

Dzięki odporności na czary Odyseusz uratował się z rąk nimfy

- A. Medei.
- B. Kirke.
- C. Kalypso.
- D. Kaliope.

Zadanie 3. (0-1)

Zwrot „*O Alkinie! Potężny, najslawniejszy królu w tej krainie!*” to przykład

- A. anafory.
- B. porównania.
- C. apostrofy.
- D. epitetu.

Zadanie 4. (0-1)

W zdaniu „*I ten pieśniarz cudownie, ni bóg jaki, śpiewa.*” odnajdujesz przykład

- A. metafory.
- B. uosobienia.
- C. przenośni.
- D. porównania.

Zadanie 5. (0-1)

Dla zachowania rytmu w zdaniu: „*liczne wyspy kołem/ Obsiadły ją i leżą jedna blisko drugiej,*” zastosowano

- A. przerzutnię.
- B. przenośnię.
- C. porównanie.
- D. uosobienie.

Zadanie 6. (0-1)

Szyk przestawny zastosowany w zdaniu „*Ależ ty chciałeś poznać los mój oplakany*”

- A. zmienia sens zdania i jego logikę.
- B. dostosowuje sposób mówienia do charakteru Odysa.
- C. podkreśla odmienność poetyckiego ukształtowania tekstu.
- D. eksponuje cechy podmiotu mówiącego w utworze.

Zadanie 7. (0-1)

W wyrazach kończących wersy „*czołem – kołem*” występuje rym

- A. niedokładny.
- B. żeński.
- C. niegramatyczny.
- D. męski.

Zadanie 8. (0-1)

Napisz, jaką funkcję pełnią rymy w cytowanym fragmencie epepei.

.....
.....

Tekst I

- No cóż, złodzieju! Czuję cię nosem, odróżniam twój zapach. Słyszę twój oddech. Chodź no bliżej. Proszę cię bardzo, nie żałuj sobie, jest tu wszystkiego dość, nawet za wiele. Ale Bilbo nie był takim nieukiem w zakresie wiedzy o smokach, żeby mu wierzyć; jeśli Smaug na to liczył, grubo się zawiódł.

- Dziękuję ci, o Smaugu Groźny! – odpowiedział. – Nie przyszedłem po prezenty. Chciałem tylko przyjrzeć ci się i sprawdzić, czy naprawdę jesteś taki wspaniały, jak głoszą legendy. Bo nie wierzyłem legendom.

- A teraz wierzysz? – spytał smok mile polectany pochlebstwem, choć nie brał tych komplementów za dobrą monetę.

- Doprawdy, pieśni i legendy błędną wobec rzeczywistości, o Smaugu, pierwsza i najgorsza plaga świata! – odparł Bilbo.

- Jak na złodzieja i łgarza jesteś dobrze wychowany – powiedział smok. – Widzę, że znasz moje imię, ale ja nie przypominam sobie, żebym kiedykolwiek spotkał twój zapach. Ktoś jest i skąd przybywasz, jeśli wolno zapytać?

- Wolno, oczywiście. Przybywam spod Pagórka, a droga moja wiodła nad górami i pod górami. Również przez powietrze. Jestem ten, który chodzi po świecie niewidzialny.

- W to uwierzę bez trudu – rzekł Smaug. – Ale to chyba nie jest imię, którego zazwyczaj używasz?

- Jestem znalazcą tropów, przecinaczem pajęczyn, posiadaczem ostrego Żądła. Wybrano mnie ze względu na szczęśliwą liczbę.

- Piękne tytuły! – szyderczo mruknął smok. – Ale nawet szczęśliwe numery nie zawsze wygrywają.
- Jestem ten, który żywcem grzebie przyjaciół i tropi ich, a potem znów żywych wyciąga z wody. Pochodzę z dna worka, ale nikomu nie udało się nakryć mnie workiem.
- To już brzmi nieprawdopodobnie – zaśmiał się zgryźliwie Smaug.
- Jestem przyjacielem niedźwiedzi i gościem orłów, zdobywcą pierścienia i wybrańcem szczęścia. Jestem też mistrzem w jeździe na baryłce – ciągnął dalej hobbit, bawiąc się tą grą w zagadki.
- To już lepsze – powiedział Smaug – ale nie daj się zbyt ponosić fantazji.

Tak właśnie, a nie inaczej należy rozmawiać ze smokami, jeśli ktoś nie chce wyjawiać swojego imienia (bo tak dyktuje rozum). Żaden smok w świecie nie oprze się urokowi zagadek i każdy traci sporo czasu próbując je rozwiązać. Wielu powiedzeń Bilba smok ani w ząb nie rozumiał, (ale ty, mam nadzieję, wszystko zrozumiałeś, bo znasz przygody, które hobbit miał na myśli), ale łudził się, że zrozumiał dość, i radował się złośliwie w głębi swego czarnego serca.

J.R.R. Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*, Wydawnictwo „Iskry”, Warszawa, 1996, s. 173

Zad. 9. (0-4)

Odwołując się do treści książki *Hobbit...*, wyjaśnij, jakie zdarzenia miał na myśli Bilbo, mówiąc:

- *jestem przecinaczem pajęczyn*

.....
.....

- *jestem posiadaczem ostrego Żądła*

.....
.....

- *wybrano mnie ze względu na szczęśliwą liczbę*

.....
.....

- *jestem ten, który żywcem grzebie przyjaciół i tropi ich, a potem znów żywych wyciąga z wody*

.....
.....

Zad. 10. (0-2)

Objaśnij dwie intencje poniższej wypowiedzi Bilba skierowanej do Smauga: *Chciałem tylko przyjrzeć ci się i sprawdzić, czy naprawdę jesteś taki wspaniały, jak głoszą legendy. Bo nie wierzyłem legendom.*

- 1. ....
.....
- 2. ....
.....

Zad. 11. (0-5)

Opisz oraz porównaj przyczyny i skutki podjętych przez bohaterów wypraw: Bilba Bagginsa, Thorina, Jazona.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zad. 12. (0-3)

Wyjaśnij, dosłowne i przerośne rozumienie pojęć: *Odys, Itaka, bycie w drodze*.

Odys

dosłowne

.....

przerośne

.....

Itaka

dosłowne:

.....

przerośne

.....

być w drodze

dosłowne:

.....

przerośne

.....

Zad. 13. (0-4)

Wskaż dwa podobieństwa i dwie różnice w **kreowaniu postaci** Bilba Bagginsa i Odysusza.

Podobieństwa między bohaterami	Różnice między bohaterami
1.	1.
2.	2.

Zad.14. (0-4)

Odwołując się do fragmentu oraz całości powieści Tolkienu podaj cztery funkcje, jakie pełnią pieśni i legendy w świecie powieściowych bohaterów.

1. ....
.....
2. ....
.....
3. ....
.....
4. ....
.....

Zadanie 15. (0-1)

Słowo „*lepszy*” jest przykładem

- A. stopnia najwyższego przysłówka „*lepiej*”.
- B. stopnia wyższego przysłówka „*dobrze*”.
- C. stopnia wyższego przymiotnika „*dobry*”.
- D. stopnia równego przymiotnika „*lepszy*”.

Zadanie 16. (0-1)

Nie rozumieć w ząb, brać coś za dobrą monetę to przykłady

- A. frazeologizmów.
- B. epitetów.
- C. porównań.
- D. neologizmów.

Zadanie 17. (0-1)

W wypowiedzeniu: *Jak na złodzieja jesteś dobrze wychowany* użyto

- A. równoważnika zadania.
- B. konstrukcji z orzeczeniem imiennym.
- C. orzeczenia czasownikowego.
- D. form bezosobowych czasownika.

Zad. 18. (0-8)

Napisz minirecenzję powieści J.R.R. Tolkiena „*Hobbit, czyli tam i z powrotem*”, którą można by zamieścić w szkolnej gazecie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zad.19. (0-16)

Dokonaj **charakterystyki** wybranego (spośród lektur II etapu konkursu) **bohatera dowodząc**, że z różnych względów mógłby on być najlepszym kompanem w długiej i niebezpiecznej podróży. *Twoja praca nie może być krótsza niż strona A4.*

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Brudnopis